

Acord de 9 de juliol de 2009 pel qual s'aproven les accions del programa de foment de la recerca següents:

- a) Increment de beques doctorals
- b) Assignació de recursos destinats a personal tècnic o administratiu, tant de serveis centrals com dels mateixos grups, a determinar en el proper Consell de Govern.
- c) Reconeixement de l'activitat científica amb impacte internacional significatiu

INTRODUCCIÓ

A la sessió del Consell de Govern de febrer de 2009 es va fer públic l'informe de visibilitat de la producció científica de la URV durant el 2008. Independentment, dies abans s'havia publicat un estudi d'un equip de la Universitat de Granada sobre la productivitat científica de les universitats espanyoles. Un i altre estudis ens mostren una universitat relativament ben posicionada en el panorama espanyol i també el català; del total de 1.191 publicacions de la URV del 2008, les 488 recollides pel Current Contents Connect, de l'Institute for Scientific Information, ens col·loquen en la 24a posició a Espanya (quan som la 35a-40a universitat per grandària, en funció del criteri) i la 4a pel que fa a publicacions per PDI (la 2a, segons l'estudi de la U. de Granada).

L'Institut d'Anàlisi Industrial i Financer de la Universitat Complutense de Madrid (UCM) va fer públic l'estudi *La calidad de las universidades en España*, que valora la qualitat en la docència i la recerca de les universitats espanyoles. El document ha posicionat la URV com la segona universitat en qualitat de la recerca, superada únicament per la Universitat de Navarra. Aquest aspecte indica que la URV és, segons aquest rànquing, la primera universitat pública d'Espanya en qualitat de la recerca. Per arribar a aquesta conclusió s'han analitzat 14 variables, tenint en compte els recursos financers per investigador, el nombre de patents i tesis doctorals per doctor, l'obtenció de fons mitjançant projectes d'R+D competitiva, el nivell d'èxit dels estudiants de doctorat, els resultats en forma de patents i tesis doctorals i els resultats en forma de publicacions.

Els resultats posicionen la URV en el tercer lloc dins la classificació global de qualitat de les universitats, que té en compte la funció docent i la investigadora. Segons l'estudi de la UCM, pel que fa a l'índex general de docència, la URV se situa en el 18è lloc d'un total de 69 universitats analitzades.

Considerant les controvèrsies, aquest tipus de rànquings s'estan convertint en una eina molt útil a l'hora de detectar els punts forts i febles de les universitats, a la vegada que s'utilitzen com a mecanisme per revisar el compliment dels objectius establerts en matèria de qualitat. S'han analitzat 32 variables agrupades en deu factors: recursos humans, mitjans informàtics, llibres per estudiant, tesis, patents i projectes d'R+D, entre d'altres. Les fonts d'obtenció de les dades són els informes de "La universidad española en cifras", bases de dades de tesis doctorals i estadístiques universitàries de l'INE.

La qualitat investigadora de la Universitat també s'ha destacat a escala internacional. El rànquing mundial Scimago/Scopus, que va avaluar la qualitat investigadora en el període 2003-2007, situa la URV en la posició 354 dins d'una escala de 1.290 universitats i en el sisè lloc respecte a les universitats espanyoles.

Naturalment, els resultats publicats avui són fruit del treball d'ahir, de fa molts anys de treball continuat; la dinàmica és bona, com mostra l'evolució dels informes de visibilitat dels darrers anys, i el primer que cal és mantenir-la, però també podem millorar-la, aprofundint en les direccions que ens han dut a la posició actual i, sobretot, ampliant l'espectre d'impacte i visibilitat internacional destacada, que ara es concentra en 4 de les 22 àrees científiques definides pel Web of Knowledge. Partint de la relativa bona posició actual i aprofitant, precisament, el moment de crisi global que viu tot el món, al qual la nostra universitat està fent front amb una sanejada posició econòmica, és el moment de donar un impuls diferencial a l'activitat de recerca que ens permeti incrementar el nostre potencial en tots els àmbits del coneixement.

Són diversos els elements de política acadèmica i científica propis de la URV que estan en la base d'aquesta situació de relativa bona posició de la nostra universitat i que un programa de foment de l'activitat de recerca ha de tenir en compte i, si s'escau, reforçar. Entre aquests:

- Política de becaris URV a partir del dimensionament de les plantilles PDI dels departaments.
- Avaluació dels grups de recerca basada en criteris objectius de producció científica, tenint en compte tant aspectes lligats a la quantitat com a la qualitat.
- Programes de suport, basats en l'avaluació, per a la contractació de personal tècnic, adquisició d'infraestructures, impuls de projectes precompetitius, etc.
- Programa d'investigador actiu, de reconeixement personal de l'activitat de recerca bàsica.
- Programa de professorat sistingit, en reconeixement a una àmplia i diversa contribució a les missions de la universitat.

- Programa de centres de recerca propis, per al foment de l'associació de grups i línies de recerca en el marc de contractes programa basats en objectius.
- Programa d'incentiu a la col·laboració amb instituts de recerca adscrits.

L'impacte i la visibilitat internacional de l'activitat científica de la universitat és el que atreu l'atenció sobre la capacitat d'especialització d'aquesta, i la veritable competència entre universitats i entre sistemes universitaris es produeix, internacionalment, en el terreny dels postgraus. D'altra banda, la transformació dels resultats de la recerca en nous productes i serveis, en innovació i, finalment, en riquesa es basa en la capacitat de la iniciativa privada de copsar aquestes oportunitats i de desenvolupar-les, la qual cosa, canònicament, hauria de generar demanda de doctors a l'empresa. És clar que aquest és un dels dèficits més importants que com a candidats a societat del coneixement arrosseguem: Espanya és responsable del 3,4% de la producció científica mundial, l'onzè país del món, mentre que és a la cua dels països industrialitzats pel que fa a la presentació de sol·licituds de patents: l'any 2006 Espanya va presentar el 0,41% del total de patents sol·licitades, un ordre de magnitud molt inferior al seu potencial científic.

El nostre futur, com a país i com a institució, perquè només correspon a la universitat dur a terme la feina, descansa en el foment de la investigació en tots els àmbits científics com a base de la formació dels doctors que la societat del coneixement necessita.

Els nous programes de postgrau s'estan desenvolupant, i encara s'han de veure els fruits d'alguns nous doctorats activats recentment a la URV; el nombre de títols de doctor atorgats el 2008 ha estat de 68, i la proporció de títols de doctor respecte del total de titulats, que mesura en quina extensió una universitat ho és de recerca, és del 3%, semblant al de moltes universitats espanyoles, però la meitat de la UB, la tercera part de Manchester, la quarta d'Utrecht, la vuitena de Cambridge o la desena de Stanford, per posar alguns exemples que ens permeten ubicar la URV en l'espectre d'universitats investigadores.

ACTIVITATS

- INCREMENT DE BEQUES DOCTORALS
- ASSIGNACIÓ DE RECURSOS DESTINATS A PERSONAL TÈCNIC O ADMINISTRATIU. Tant de serveis centrals com en els mateixos grups.
- RECONeixEMENT DE L'ACTIVITAT CIENTÍFICA AMB IMPACTE INTERNACIONAL SIGNIFICATIU

A. Increment de beques doctorals

les beques o contractes d'investigador en formació constitueixen l'element fonamental tant per atreure talent d'arreu per cursar estudis de tercer cicle com per desenvolupar l'activitat bàsica de recerca a tota la universitat. Per això, com a primera mesura de foment de l'activitat de recerca cal considerar l'increment del nombre de beques doctorals i que aquestes facilitin la visibilitat internacional. Això té diferents components:

- A.1 Incentivar la captació de beques competitives (AGAUR, FPU, etc.), mitjançant una recompensa addicional a la incorporació i manteniment d'aquests becaris: 1.000 € per al becari en concepte de premi i 1.000 € a disposició del seu(s) director(s) de tesi.
- A.2 Incentivar la captació d'ajuts per realitzar estades a països de la UE.
- A.3 Incentivar, mitjançant cofinançament, l'ús de recursos econòmics dels departaments per a l'activació de beques URV.
- A.4 Tendir que, a través de la política de desenvolupament de les seves plantilles, un mínim del 10% del personal dels departaments de la universitat correspongui a becaris URV.
- A.5 Promoure l'activació de beques URV finançades o cofinançades per entitats externes.

B. Assignació de recursos destinats a personal tècnic o administratiu.

Tant de serveis centrals com en els mateixos grups.

el creixement de l'activitat en totes les seves facetes, però molt particularment el desenvolupament d'una activitat de recerca amb fort component internacional, han posat de manifest que el disseny i el dimensionament de l'estructura de serveis de la Universitat s'ha de revisar. L'anàlisi del sistema de gestió de la recerca, del qual s'ha obtingut un pla de millora que s'està desenvolupant, junt amb l'anàlisi d'un altre dels elements nuclears, el sistema de gestió econòmica, posen de manifest la necessitat d'apropar als grups de recerca la gestió econòmica dels projectes directament sota els paràmetres de rendició de comptes de l'administració pública, evitant passes intermèdies de comunicació d'informació entre grups, departament i serveis. D'altra banda, la necessària agilitat i autonomia d'actuació dels grups davant l'exigència i varietat de les convocatòries competitives fa necessari que aquests disposin, també, del suport directe de personal tècnic especialitzat, amb característiques molt diverses atesa la diversitat de grups de la URV; en aquest sentit, el programa de PSR, inicialment cofinançat, però que en l'etapa d'estabilització esdevé des del 2008 100% cobert pel pressupost general, ha permès la incorporació de 38 tècnics, i en algun cas administratius,

que treballen directament en els projectes dels grups de recerca de la URV. El foment de la recerca necessita, doncs, l'assignació de recursos destinats a personal tècnic o administratiu, tant de serveis centrals com en els mateixos grups:

- B.1 Apropar el suport a la recerca als diferents campus de la URV, derivant-hi l'actual gestió econòmica de projectes de recerca que desenvolupen les secretaries de departament.
- B.2 Establir contractes programa amb els grups de recerca acreditats externament a partir dels quals, a partri dels objectius i del finançament acordats, estableixin autònomament la seva política de personal propi de suport.
- B.3 Obrir, per a la resta de grups de recerca, una nova convocatòria de PSR cofinançat.

C. Reconeixement de l'activitat científica amb impacte internacional significatiu

Moltes de les mesures d'incentiu i de suport a l'activitat de recerca tenen, naturalment, la voluntat d'aplicar-se de manera tan àmplia com sigui possible, buscant la generalització de l'activitat de recerca a tota la universitat. Paral·lelament, cal al mateix temps fer una aposta per l'excel·lència, per incentivar i reconèixer una activitat científica amb impacte internacional significatiu. Els resultats de la recerca que tenen el ressò internacional que proporcionen les revistes de més impacte combinat (*Nature* i *Science*), que s'identifiquen dins les categories de Publicacions molt citades o que, d'alguna manera contrastable, reben una particular atenció internacional, mereixen també el reconeixement de tota la nostra comunitat. D'altres administracions promouen, també, el reconeixement d'aquesta excel·lència a través de programes com I3 (MICINN) o ICREA Acadèmia; des de la URV cal, en la mesura que sigui possible, multiplicar els efectes d'aquests programes. En qualsevol dels casos, des de la URV es fomentarà sempre que aquesta qualitat en la recerca, avalada per una avaluació externa, vagi acompanyada també d'un lideratge manifest en l'activitat docent, buscant que el reconeixement i l'incentiu ho sigui a una activitat acadèmica excel·lent. En aquestes línies, cal

- C.1 Establir un premi anual de recerca en cadascun dels cinc àmbits del coneixement (referència, àmbits d'acreditació de professorat funcionari: Arts i humanitats, Ciències, Ciències de la salut, Ciències socials i jurídiques i Enginyeries i arquitectura) per al PDI que acrediti més impacte de la seva activitat de recerca; el reconeixement anirà acompanyat d'una beca URV dotada per un període de quatre anys.
- C.2 Complementar els programes I3 de MICINN i/o AGAUR.
- C.3 Facilitar al PDI de la URV la presentació de candidatures al programa ICREA Acadèmia.

Les diferents mesures necessiten un desplegament temporal progressiu i impliquen l'aplicació de nous recursos la disponibilitat estable dels quals depèn del compliment dels compromisos de millora del finançament de les universitats públiques acordat amb el Govern l'octubre de 2006. En tot cas, per tal de garantir-ne l'aplicació, es proposa al Consell de Govern que plantegi al Consell Social de la URV l'aprovació d'un programa econòmic plurianual basat en l'aplicació dels romanents econòmics disponibles, que quedaran alliberats per a d'altres finalitats en la mesura que els nous ingressos fruit de la concreció dels acords de millora del finançament ho permetin.